

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Donar el millor d'un mateix

Iniciem el mes d'agost, el temps de vacances per excel·lència. Ara bé, no ho és per a tothom. Hi ha un sector de la nostra població que aquests dies reinicia la seva activitat. No em refereixo als qui tornen de vacances, sinó als esportistes que inicien la pretemporada amb els seus respectius equips. Molts aficionats han viscut atents als nous fitxatges. L'esport ens envolta i mou els ànims d'una part significativa de la societat i l'Església n'és molt conscient.

Per tot això, avui he volgut dedicar aquesta reflexió dominical a l'esport. El títol d'aquesta glossa el prenc del nom del document pontifici que el passat mes de juny va presentar el Dicasteri per als laics, la família i la vida. És la primera vegada que la Santa Seu publica un document exclusivament dedicat a oferir una perspectiva cristiana de l'esport i de la persona humana.

El prefecte de l'esmentat dicasteri, el cardenal Kevin Farrell, ha participat en la presentació pública del nou document, que pretén ajudar el lector a «entendre la relació entre donar el millor d'un mateix a

l'esport i viure la fe cristiana en tots els aspectes de la nostra vida».

El papa Francesc hi acompanya una carta, a manera de pròleg, que ens diu: «Cal aprofundir en l'estreta relació que existeix entre l'esport i la vida, per tal que es puguin il·luminar recíprocament, perquè l'afany de superació en una disciplina atlètica serveixi també d'inspiració per millorar sempre com a persona en tots els aspectes de la vida. [...] L'esport és una riquíssima font de valors i virtuts que ens ajuden a millorar com a persones. [...] La pràctica esportiva ens ajuda a donar el millor de nosaltres mateixos, a descobrir sense por els propis límits i a lluitar per millorar cada dia». Per tant, ben orientat, l'esport és una eina molt important per al nostre creixement físic, humà i espiritual.

L'esport s'assenta en el valor de l'esforç i del sacrifici, en la idea de superar els propis límits treballant amb intensitat, sense trampes, perseguint la victòria —tot i que no a qualsevol preu i respectant les normes— i, alhora, aprenent a gestionar la derrota sense deixar-se abatre. Tant de bo algun dia puguem

dir amb sant Pau: «He lliurat un bon combat, he acabat la cursa, he conservat la fe» (2Tm 4,7).

¿Com ha de viure un cristià la pràctica de l'esport? El Papa mira de respondre a aquesta pregunta dient-nos que: «Per a l'esportista cristià, la santedat és viure l'esport com un mitjà de trobada, de formació de la personalitat, de testimoni i d'anunci de l'alegria de ser cristians amb els que l'envolten.»

Deixeu-me acabar amb unes paraules del Papa que lliguen l'esport i la vida. Desitjo que us agradin tant com a mi i que pugueu meditar-les i utilitzar-les en la pregària:

«Poseu-vos en joc tant en la vida com en l'esport. Poseu-vos en joc en la recerca del bé, en l'Església i en la societat, sense por, amb valentia i entusiasme. Poseu-vos en joc amb els altres i amb Déu; no us accontenteu amb un empat mediocre, doneu el millor de vosaltres, dediqueu-vos al que veritablement val la pena i dura per sempre. No us accontenteu amb aquestes vides tèbies, vides *mediocrement empates*. No, no... Aneu endavant i cerqueu sempre la victòria.»

ENTREVISTA

La violència a la Bíblia

JAUME ANGELATS

Des de fa uns anys, un grup heterogeni de persones, provinents d'àmbits diferents i amb una perspectiva interdisciplinària, es reuneix trimestralment a l'emparrada de la Facultat de Teologia de Catalunya (AUSP) per cultivar l'amistat i dialogar sobre temàtiques d'interès comú, amb incidència cultural i social. Fins ara, l'atenció l'han centrat en les dimensions de la violència. El primer fruit d'aquest grup de reflexió sobre teologia, literatura i arts és el llibre *L'ull de la violència* (Ed. Claret - AUSP), del qual Mn. Jaume Angelats n'és autor d'un dels textos, sobre Bíblia i violència.

La varietat dels membres del grup fa que les mirades siguin molt diferents. És la clau per treure unes bones conclusions?

No es tractava pas d'arribar a una *mens* comuna sobre una qüestió tan controvertida i lliscant com la de la violència. El resultat d'una reflexió compartida sobre una temàtica tan actual com aquesta comporta naturalment una interpretació plural i simfònica. La varietat de motius i melodies, les intervencions solistes i la conjunció de tots els components orquestrals és, podríem dir, la forma musical que configura aquesta reflexió compartida.

Com es tracta la violència a la Bíblia?

La realitat de la violència en la Bíblia i de la Bíblia demana ser sospesada amb agudes. La consideració de paraula de Déu suscita moltes preguntes sobre el perquè de tanta violència i de suposades actituds en relació amb l'impuls humà més esfereïdor. Sigui com sigui, si bé de vegades sembla oscil·lar entre l'aprovació i el blasme, la Bíblia aposta clarament per la prioritat de l'altre i fa seva la perspectiva de les víctimes.

La música també genera violència?

El fet sonor violent, la violència en la música, utilitzada com a recurs de llenguatge, comporta una forta empatia que afecta el compositor, l'executor i l'oient. La força desencadenada violentament pot comportar generació o destrucció. Situar-se en la violència sonora de forma habitual sol ser destructiu.

Òscar Bardaji i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Atents a les vacances

Estem començant el mes d'agost, temps fort de vacances. Per a moltes famílies és el seu temps de trobada i descans; pares i fills passen uns dies junts amb una intensitat continuada de relació i vida en comú que no tenen durant el curs. Convé pensar què farem, per què ho farem i com ho farem. Les activitats de vacances no poden respondre a un simple pragmatisme de fer coses pròpies d'aquest període de l'any, sense que aquestes accions estiguin situades en un marc general de referència.

Les vacances familiars d'estiu són temps de moltes possibilitats de relacions i creixement personals i, també, de possibilitats formatives per a petits i grans, que no tenen res a veure amb un simple aprenentatge instructiu, sinó que es refereixen a aquells valors bàsics que ens configuren com a homes i dones i com a comunitat social: la solidaritat, la creativitat activa, l'obertura reflexiva a noves perspectives, el contacte i el coneixement de bell nou de persones i realitats, l'acolliment sincer de l'altre, la descoberta del medi... Tot a partir d'experiències concretes, abastables, properes, on les paraules deixen de ser-ho i esdevenen experiència vital, vivència

a comunicar i compartir. Possibilitats viscudes a prop de persones estimades i en un marc ben diferent de l'habitual durant el curs, sense presses ni horaris limitadors. «Ningú no destorbarà el teu descans i molts et diran coses boniques» (*Jb 11,19*). Entre tots ens hem d'oferir camins per tal que tots, i especialment els joves, puguin viure l'estiu com un temps creatiu i original, no buit i imposat amb més o menys traça.

El temps de vacances obre també camins i possibilitats de relació personal i comunitària amb Déu, de creixement en la fe. És un temps privilegiat per conèixer Jesús, per viure la seva presència i per celebrar-la comunitàriament. «Ningú no destorbarà el teu descans i molts et diran coses boniques» (*Jb 11,19*). Temps perquè els infants aprenguin i consolidin l'aprenentatge de les pregàries del cristià, perquè coneguin la Bíblia i els seus protagonistes i els esdeveniments més significatius; temps per a la pregària en família, al bosc o a la muntanya anant d'excursió, en el silenci de l'ermita o al santuari, per lloar i agrair... i per pregar pels que no poden tenir vacances. Temps de vacances, també temps per a Déu.

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

«Hermanos míos, quiero mandaros a todos al Paraíso»

HNA. M. DE LOS ÁNGELES MAESO ESCUDERO

Franciscana de los Sagrados Corazones

El ejemplo del *Pobrecillo* sigue atrayendo sin cesar. A finales de julio e inicio de agosto, jóvenes procedentes de diversos lugares de Europa se han dirigido a Asís para participar en la «Fiesta del perdón de Asís». Este año la *marcha franciscana*, con el título «Un nombre nuevo», ha alcanzado el número 38. Un camino del cuerpo y del alma, cada paso acerca al Perdón, a un encuentro especial con la misericordia del Padre.

Los jóvenes aumentan año tras año. Invitados a acoger la Gracia de Dios en su vida, han podido conocer la belleza de estar en un camino de profundización, vivir una fuerte experiencia, ir más allá de la fatiga y del imprevisto, compartir un tiempo para ir a lo esencial, de-

jarse inquietar y ponerse en camino hacia Dios, seguir una ruta de oración y de meditación.

Con nuestros jóvenes, acojamos la invitación de san Francisco: «Hermanos míos, quiero mandaros a todos al Paraíso». Celebraremos la misericordia de Dios, la indulgencia que nos ofrece, por medio de san Francisco y de la Iglesia, en las iglesias franciscanas. Salgamos convencidos que no podemos renunciar a «a ser signos humildes de perdón e instrumentos de misericordia», como nos dijo el Papa desde la Porciúncula el 4 de agosto de 2016.

Santa María de los Ángeles nos ayude en nuestro caminar.

Lectures de la missa diària i santoral

6. □ Dilluns (litúrgia hores: 2a setm.) [Dn 7,9-10.13-14 / Sl 96 / Mc 9,2-10]. Transfiguració del Senyor, popularment: el Salvador, situada per tradició al mont Tabor (s. IV). Sant Just i sant Pastor, noiets germans mrs. d'Alcalà d'Henares; sant Hormisdès, papa (514-523).

7. ■ Dimarts [Jr 30,1-2.12-15.18-22 / Sl 101 / Mt 14,22-36]. Sant Sixt II, papa (grec, 257-258), i els seus quatre diaques, mrs.; sant Gaietà (*Cayetano*, Vicenza, 1480 - Nàpols, 1547), prev., fund. Teatins (CR, 1524). Sant Albert Tràpani o de Sicília, prev. carmelità.

8. □ Dimecres [Jr 31,1-7 / Sl: Jr 31 / Mt 15,21-28]. Sant Domènec (Domingo) de Guzmán (†1221), prev. d'Osma, fundador dels Dominicans (OP) a Tolosa de Llenguadoc (1215) per combatre els albigesos. Sants Ciríac, Llarg i Esmaragde, màrtirs a Roma (s. IV).

9. ■ Dijous [Os 2,14b.15b.19-20 / Sl 44 / Mt 25,1-13]. Santa Teresa-Beneta de la Creu (Edith Stein), mr. carmelitana, copatrona d'Europa. Sant Dominià, bisbe; sant Romà, mr. (s. III); sant Esteve, bisbe i mr.; santa Càndida Maria Cipitria Barriola, fund. Filles de Jesús.

10. ■ Divendres [2Co 9,6-10 / Sl 111 / Jn 12,24-26]. Sant Llorenç, diaca hispànic i mr. a Roma (s. III). Sant Deodat o Adeodat, proletari; santa Astèria, vg. i mr.

11. □ Dissabte [Ha 1,12-2,4 / Sl 9 / Mt 17,14-20]. Santa Clara (Assís, 1193-1253), vg., fund. Clarisses (OSC, 1212), patrona de la televisió. Sant Tiburci, mr.; santa Susanna, vg. i mr.

12. ■ Diumenge vinent, XIX de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [1Re 19,4-8 / Sl 33 / Ef 4,30-5,2 / Jn 6,41-51]. Sant Herculà, bisbe; santa Hilària, mr., mare de santa Afra; beat Innocenci XI, papa (1676-1689); beat Joan de Rieti, rel. agustiniana.

DIUMENGE XVIII DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 16,2-4.12-15)

En aquells dies, tota la comunitat del poble d'Israel murmurà en el desert contra Moisès i Aharon. El poble d'Israel els deia: «Tant de bo la mà del Senyor ens hagués fet morir tots al país d'Egipte, quan encara sèiem al voltant de les olles de carn i menjàvem tant de pa com volíem. Ens heu fet sortir cap aquest desert perquè tot aquest poble mori de fam». El Senyor digué a Moisès: «Mira, jo us faré ploure pa del cel. Que tothom surti cada dia a recollir-ne, però només el que necessiten per a aquell dia. Vull veure si compleixen o no el que jo els dono. He sentit aquestes murmurations del poble d'Israel. Digue'ls, doncs: Aquest vespre menjareu carn, demà al matí tant de pa com voldreu, i sabreu que jo, el Senyor, soc el vostre Déu». Aquell vespre, doncs, arribà un vol de guatlles que cobrí el campament, i l'endemà al matí, tot el campament era ple de rosada. Quan la rosada s'esvaí, quedà per tot el desert una cosa granulada, fina com la capa de gebre que cobreix la terra. Els israelites, en veure-ho, es deien l'un a l'altre: «Manhu», que vol dir, «¿Què és això?» Perquè no sabien què era. Moisès els digué: «Això és el pa que el Senyor us dona per aliment».

Salm responsorial (77)

R. *El Senyor els donà el seu blat celestial.*

El que vam sentir i aprendre, / el que els pares ens van contar, / no podem amagar-ho als nostres fills, / i que ells ho contin als qui vindran. / Són les gestes glorioses del Senyor. R.

Ell donà ordres als núvols / i obrí els batents del cel, / perquè ploqués l'aliment del manà, / el do del seu blat celestial. R.

I els homes van menjar el pa dels àngels, / les provisions abundants que els enviava. / Els introduí al seu clos sagrat, / a la muntanya que el seu braç es conquerí. R.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 4,17.20-24)

Germans, us dic, i insisteixo en el Senyor, que no visqueu més com viuen els pagans. Es guien per criteris que no valen. Però el Crist, tal com vosaltres heu après no és res de tot això. ¿No us l'han predicat tal com és? ¿No us han ensenyat la veritat sobre Jesús? Doncs, deixeu la vostra antiga manera de viure. Despulleu-vos d'aquesta naturalesa envellida; els dissenys que la sedueixen la porten a la seva destrucció. Que es renovi el vostre esperit i tota la vostra manera de pensar! Revestiu-vos d'aquesta nova naturalesa que Déu ha creat a imatge seva: porteu una vida justa, bona i santa de veritat.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,24-35)

En aquell temps, quan la gent veié que Jesús no era allà i els seus deixebles tampoc, pujà a les barques i anà a buscar Jesús a Cafarnaüm. Quan el trobaren, estranyats que fos a l'altra riba, li preguntaren: «Mestre, ¿quan hi heu vingut aquí?». Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Vosaltres no em busqueu pels senyals prodigiosos que heu vist, sinó perquè heu menjat tant de pa com heu volgut. No heu de treballar per un menjar que es fa malbé, sinó pel menjar que es conserva sempre i dona la vida eterna. Aquest menjar us el donarà el Fill de l'home: ell és el qui Déu, el Pare, ha marcat amb el seu segell personal». Ells li preguntaren: «¿Què hem de fer per obrar com Déu vol?». Jesús els respongué: «L'obra que Déu vol és que cregueu en aquell que ell ha enviat». Li contestaren: «¿Quin senyal visible ens podeu donar, que ens convenci? ¿Quines obres feu? Els nostres pares van menjar el manà en el desert, tal com diu l'Escriptura: "Els donà el seu blat celestial"». Jesús els respongué: «Moisès no us va donar pas el blat celestial, però el meu Pare sí que us dona el pa que és realment del cel, perquè el pa de Déu és el que baixa del cel per donar vida al món». Li diuen: «Senyor, doneu-nos sempre aquest pa». Jesús els diu: «Jo soc el pa que dona la vida: els qui vénen a mi no passaran fam, els qui creuen en mi no tindran mai set».

Lectura del libro del Èxode (Éx 16,2-4.12-15)

En aquellos días, la comunidad de los hijos de Israel murmuró contra Moisés y Aarón en el desierto, diciendo: «¿Ojalá hubiéramos muerto a manos del Señor en la tierra de Egipto, cuando nos sentábamos alrededor de la olla de carne y comíamos pan hasta hartarnos! Nos habéis sacado a este desierto para matar de hambre a toda esta comunidad». El Señor dijo a Moisés: «Mira, haré llover pan del cielo para vosotros: que el pueblo salga a recoger la ración de cada día; lo pondré a prueba, a ver si guarda mi instrucción o no. He oído las murmuraciones de los hijos de Israel. Diles: "Al atardecer comeréis carne, por la mañana os hartaréis de pan; para que sepáis que yo soy el Señor Dios vuestro"». Por la tarde, una bandada de codornices cubrió todo el campamento; y por la mañana había una capa de rocío alrededor del campamento. Cuando se evaporó la capa de rocío, apareció en la superficie del desierto un polvo fino, como escamas, parecido a la escarcha sobre la tierra. Al verlo, los hijos de Israel se dijeron: «¿Qué es esto?». Pues no sabían lo que era. Moisés les dijo: «Es el pan que el Señor os da de comer».

Salmo responsorial (77)

R. *El Señor les dio el pan del cielo.*

Lo que oímos y aprendimos, / lo que nuestros padres nos contaron, / lo contaremos a la futura generación: / las alabanzas del Señor, su poder. R.

Dio orden a las altas nubes, / abrió las compuertas del cielo: / hizo llover sobre ellos maná, / les dio pan del cielo. R.

Y el hombre comió pan de ángeles, / les mandó provisiones hasta la hartura. / Los hizo entrar por las santas fronteras, / hasta el monte que su diestra había adquirido. R.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 4,17.20-24)

Hermanos:

Esto es lo que digo y aseguro en el Señor: que no andéis ya como los gentiles, que andan en la vaciedad de sus ideas. Vosotros, en cambio, no es así como habéis aprendido a Cristo, si es que lo habéis oído a él y habéis sido adoctrinados en él, conforme a la verdad que hay en Jesús. Despojaos del hombre viejo y de su anterior modo de vida, corrompido por sus apetencias seductoras; renovaos en la mente y en el espíritu y revestíos de la nueva condición humana creada a imagen de Dios: justicia y santidad verdaderas.

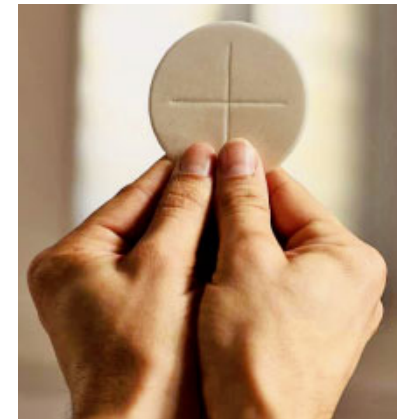
✠ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 6,24-35)

En aquel tiempo, cuando la gente vio que ni Jesús ni sus discípulos estaban allí, se embarcaron y fueron a Cafarnaüm en busca de Jesús. Al encontrarlo en la otra orilla del lago, le preguntaron: «Maestro, ¿cuándo has venido aquí?». Jesús les contestó: «En verdad, en verdad os digo: me buscáis, no porque habéis visto signos, sino porque comisteis pan hasta saciaros. Trabajad, no por el alimento que perece, sino por el alimento que perdura para la vida eterna, el que os dará el Hijo del hombre; pues a éste lo ha sellado el Padre, Dios». Ellos le preguntaron: «Y, ¿qué tenemos que hacer para realizar las obras de Dios?». Respondió Jesús: «La obra de Dios es ésta: que creáis en el que él ha enviado». Le replicaron: «¿Y qué signo haces tú, para que veamos y creamos en ti? ¿Cuál es tu obra? Nuestros padres comieron el maná en el desierto, como está escrito: "Pan del cielo les dio a comer"». Jesús les replicó: «En verdad, en verdad os digo: no fue Moisés quien os dio pan del cielo, sino que es mi Padre el que os da el verdadero pan del cielo. Porque el pan de Dios es el que baja del cielo y da vida al mundo».

Entonces le dijeron: «Señor, danos siempre de este pan». Jesús les contestó: «Yo soy el pan de vida. El que viene a mí no tendrá hambre, y el que cree en mí no tendrá sed jamás».

El Pa de la vida soc Jo, diu Jesús

P. JAUME SIDERA, claretia

Avui les lectures formulen dues preguntes: Què és això? Qui és aquest?

El poble d'Israel està ben cansat de tant de desert, d'una vida de tantes privacions. Els és impossible tornar enrere. El futur és incert. I el present, insuportable. A Egipte no eren lliures, però tenien el pa assegurat i la ceba que l'acompanyava.

El Senyor els ensenya a sobreviure. I esclata la sorpresa. *Man hu?* Què és això? Han descobert el manà, l'aliment que sembla plogut del cel. Però cal llevar-se ben d'hora, abans no es calfi el sol. I recollir-ne just per al dia i prou. El dissabte, consagrat al Senyor, cal descansar, dedicar-lo a Déu i a la família. Cal evitar com sigui la deshumanització que comporta això de treballar totes les hores del dia i tots els dies de la setmana, com patim ara. Així el poble aprèn a comportar-se civilitzadament amb Déu i amb la comunitat.

A Cafarnaüm, l'Evangeli ens recorda el pa del cel, el Pa de Déu: És Jesús. Per assolir-lo no cal anar d'ací de lla en cerca d'uns rosegons de pa per matar la gana. Cal atansar-se a Jesús que en tot el que fa i diu reflecteix la tendresa amorosa del Pare envers els seus fills.

Què hem de fer per realitzar les obres que Déu vol? Per obtenir el manà calia llevar-se ben d'hora. Però per al Pa de Déu només cal una obra: adherir-se a Jesús de Natzaret, que és l'Enviat del Pare Déu. Creure, reconèixer, acceptar, adherir-nos-hi, seguir Jesús.

Senyor, dona'ns sempre aquest pa. El Pa de la vida soc Jo, diu Jesús. El qui s'acosti a mi i em segueixi no passarà fam, el qui cregui en mi, mai més no passarà set. Jesús és l'únic capaç de saciar els desigs més profunds del nostre cor.

AGENDA

Actes

«**L'orgue: 100 anys omplint de música l'església de Llaveneres**». Dimecres 8 d'agost (20.30 h), conferència del mestre orguener Albert Blancafort sobre la importància d'aquest instrument en el centenari de l'orgue de la parròquia de Sant Andreu de Llaveneres (c/ Munt, 08392 Sant Andreu de Llaveneres.)

«**Huellas de la Merced**» marxa juvenil mercedària, del 6 al 12 d'agost en els actes de celebració del 800 aniversari de l'orde mercedari, pelegrinatge per a joves des del Santuari de Sant Ramon passant per Montserrat fins a la Catedral de Barcelona. Per a més informació poden trucar a: t. 93 318 14 94 i 93 302 59 30.

Missa mercedària a la Catedral de Barcelona. Divendres 10 d'agost (8.30 h), com a punt final de la marxa mercedària, els pelegrins i joves tindran l'oportunitat de celebrar la missa a la Catedral de Barcelona.

VIII Festival Internacional d'Orgue de Montserrat. Dissabte 11 (21 h), a la Basílica de Montserrat, concert a càrrec de Naji Hakim, organista libanès, educat al conservatori de París. Va ser l'organista titular de la Basílica del Sa-

grat Cor de París de l'any 85 al 93. A més de professor d'anàlisi musical a diversos conservatoris i compositor de diverses obres. El concert porta per títol «D'Orient fins a Occident: Theotokos», amb interpretacions de diverses obres religioses de diversos tipus que honoren la figura de la Mare de Déu, com l'*Ave Maria* d'Schubert, variacions d'un cant marità maronita o variacions d'una *Salve Regina*.

Llibres

Perifèries. Crisi i novetat per a l'Església

(Andrea Riccardi, CPL, Col. «Pastoral»). Seguint les expressions i idees del papa Francesc, amb les seves encertades *perifèries*. Andrea Riccardi escriu un recorregut teològic perquè l'Església es mogui i surti de la seva comoditat i adreçar-se a les persones fora límits, tant intel·lectualment com cultural o existencial. Aquelles persones en els límits de la pobresa i de l'exclusió social també tenen dret a la paraula de Déu. Un llibre per fer realitat una Església profètica i acollidora en sortida.

UN ESTIU DE PEL·LÍCULA

Aprofita aquest estiu per gaudir d'algunes de les millors recomanacions del cinema espiritual. Durant l'agost, el Full Dominical proposa quatre pel·lícules per entretenir i reflexionar amb valors com: l'amistat, la superació, l'esperança, la família o la força de l'amor. Gaudeix a través dels diferents arguments i dels seus personatges.

El Padrino (1972)

Director: Francis Ford Coppola / Productora: Paramount / Duració: 175 minuts

Estrenada per primer cop el 1972, torna a les sales de cinema, remasteritzada, *El Padrino* de Francis Ford Coppola. La trama s'ubica al Nova York dels anys 40, ciutat en creixement, on Don Vito Corleone (Marlon Brando) desenvolupa el paper central entorn cinc famílies de la màfia. Quan Corleone, en contra dels consells de *Il consigliere* Tom Hagen (Robert Duvall), es nega a participar en el tràfic de drogues, el cap d'una altra banda n'ordena l'assassinat. El seu fill petit, Michael (Al Pacino), que es manté distant dels negocis del seu pare, entrarà sense saber com enmig de la violenta i cruenta guerra entre les famílies mafioses que es desencadenarà.

Es tracta d'un dels grans clàssics, seleccionat pel cinema espiritual per la crítica que se'n fa sobre la hipocresia. Concretament, la trama denuncia com la màfia viu en els ritus religiosos però en el fons actua dins la violència. Segons l'especialista Mn. Peio Sánchez destaca, també, la consciència tràgica dels personatges, els quals volen fer un bé en la protecció de la família però es converteixen en servidors del mal i la violència. És el que el crític de cinema descriu com «el destí tràgic de l'home».

CARTA DOMINICAL

† **CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA**
Arzobispo de Barcelona

Dar lo mejor de uno mismo

Iniciamos el mes de agosto, el tiempo de vacaciones por excelencia. Aunque no lo es para todos. Hay un sector de nuestra población que estos días reinicia su actividad. No me refiero a los que vuelven de vacaciones, sino a los deportistas que inician la pretemporada con sus respectivos equipos. Muchos aficionados han vivido atentos a los nuevos fichajes. El deporte nos rodea y mueve los ánimos de una parte significativa de la sociedad y la Iglesia es muy consciente de ello.

Por eso, hoy he querido dedicar esta reflexión dominical al deporte. El título de esta glosa lo tomo del nombre del documento pontificio que el pasado mes de junio presentó el Dicasterio para los laicos, la familia y la vida. Es la primera vez que la Santa Sede publica un documento exclusivamente dedicado a ofrecer una perspectiva cristiana del deporte y de la persona humana.

El prefecto de dicho dicasterio, el cardenal Kevin Farrell, ha participado en la presentación pública del nuevo documento, que pretende ayudar al lector a «entender la relación entre dar lo mejor de uno mismo en el deporte y vivir la fe cristiana en todos los aspectos de nuestra vida».

El papa Francisco lo acompaña de una carta, a modo de prólogo, en la que nos dice: «Hay que profundizar en la estrecha relación que existe entre el deporte y la vida, para que se puedan iluminar recíprocamente, para que el afán de superación en una disciplina atlética sirva también de inspiración para mejorar siempre como persona en todos los aspectos de la vida. [...] El deporte es una riquísima fuente de valores y virtudes que nos ayudan a mejorar como personas. [...] La práctica deportiva nos ayuda a dar lo mejor de nosotros mismos, a

descubrir sin miedo los propios límites y a luchar por mejorar cada día.» Por lo tanto, bien orientado, el deporte es una herramienta muy importante para nuestro crecimiento físico, humano y espiritual.

El deporte se asienta en el valor del esfuerzo y del sacrificio, en la idea de superar los propios límites trabajando con intensidad, sin trampas, persiguiendo la victoria —aunque no a cualquier precio y respetando las normas— y, a la vez, aprendiendo a gestionar la derrota sin dejarse abatir. Ojalá algún día podamos decir con san Pablo: «He combatido el noble combate, he acabado la carrera, he conservado la fe» (2Tim 4,7).

¿Cómo debe vivir un cristiano la práctica del deporte? El Papa trata de responder a esta pregunta diciéndonos que: «Para el deportista cristiano, la santidad será vivir el deporte como un medio de encuentro, de

formación de la personalidad, de testigo y de anuncio de la alegría de ser cristianos con las personas que le rodean.»

Dejadme acabar con unas palabras del Papa que ligan el deporte y la vida. Deseo que os gusten tanto como a mí y que podáis meditarlas y utilizarlas en la oración:

«Pónganse en juego tanto en la vida como en el deporte. Pónganse en juego en la búsqueda del bien, en la Iglesia y en la sociedad, sin miedo, con valentía y entusiasmo. Pónganse en juego con los demás y con Dios; no se contenten con un empate mediocre, háganlo dando lo mejor de ustedes, dedíquense a lo que verdaderamente merece la pena y dura para siempre. No se contenten con estas vidas tibias, vidas *mediocrementemente empatadas*. No, no... Sigán adelante y busquen siempre la victoria.»

Seguiu-nos

www.esglesiaibarcelona.cat

 facebook.com/EsglesiaBarcelona
 [@esglesiaibcn](https://twitter.com/esglesiaibcn)

Sintonitzeu

Ràdio Estel: 106.6 FM

Ràdio Maria: canal de ràdio a la TDT